

Riigikogu sotsiaalkomisjoni istungi protokoll nr 247

Tallinn, Toompea ja videosild

Neljapäev, 27. oktoober 2022

Algus 14.00, lõpp 14.14

Juhataja: Helmen Kütt (esimees)

Protokollija: Riin Lindpere (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Kalle Grünthal, Kert Kingo, Siret Kotka, Önne Pillak, Ülle Rajasalu, Priit Sibul, Marika Tuus-Laul, Viktor Vassiljev, Kristina Šmigun-Vähi

Komisjoni ametnikud: Heidi Barot (nõunik-sekretariaadijuhataja), Helgi Kundla (nõunik), Annika Arula (konsultant)

Puudus: Hele Everaus

Kutsutud: Sotsiaalministeeriumi tööhõive osakonna töötushüvitiste ja tööturutoetuste juht Ingrid Erm-Eks ja õigusosakonna õigusnõunik Ethel Bubõr (2. päevakorrapunkt), Riigikogu Kantselei avalike suhete osakonna pressinõunik Maris Meiessaar

Päevakord:

1. Kollektiivse pöördumise „Haigekassa hüvitised peale vanemahüvitist korda!“ arutelu
2. Vabariigi Valitsuse algatatud töötuskindlustuse seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ja töövõimetoetuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (657 SE) teise lugemise ettevalmistamine
3. Info ja muud küsimused

1. Kollektiivse pöördumise „Haigekassa hüvitised peale vanemahüvitist korda!“ arutelu

Helmen Kütt tervitas sotsiaalkomisjoni liikmeid ja istungil osalejaid. 25.10.2022 komisjoni istungil arutatud kollektiivsele pöördumisele „Haigekassa hüvitised peale vanemahüvitist korda!“ on koostatud komisjoni poolne vastuskirja projekt, mis saadeti tutvumiseks ka komisjoni liikmetele. Kütt tegi ettepaneku lisada vastuskirja täpsustav lause, et komisjon otsustas pöörduda vastavasisulise kirjaga Sotsiaalministeeriumi poole selle vajaliku teema tööplaani võtmiseks. Kõik kollektiivse pöördumise arutelus osalenud ametnikud tõdesid, et teema on väga oluline, aga hooldushüvitisega seotud probleeme tuleks lahendada komplekselt. Komisjon peab vajalikuks, et praegu ametis olev minister lisaks selle teema ministeeriumi tööplaani ja alustataks kiiret tegevust. Kevadel kui hakatakse arutama 2024. aasta riigieelarve strateegiat, peaks olema asjad niikaugel, et saaks selle muudatusega arvestada.

Kert Kingo sõnul võiks komisjon määrata kuupäeva, mis ajaks sooviksime tagasisidet ministriumide tegevustest. Muidu jõuame jälle sinna punkti, et järjekordsed 11 aastat mööduvad.

Helmen Kütt toetas Kingo ideed ning avaldas arvamust, et selle kohustuse peaks panema tervise- ja tööministrile, mitte ei saa seda panna ministriumide ametnikele. Komisjon palub ministrilt veebruariks tagasisidet selles osas, milliseid arenguid on toimunud.

Kert Kingo tegi ettepaneku, et minister tuleks arengutest rääkima sotsiaalkomisjoni.

Otsustati:

1.1. Osaliselt nõustuda kollektiivse pöördumisega „Haigekassa hüvitised peale vanemahüvitist korda!” (konsensus: Kalle Grünthal, Kert Kingo, Siret Kotka, Helmen Kütt, Õne Pillak, Ülle Rajasalu, Priit Sibul, Marika Tuus-Laul, Viktor Vassiljev, Kristina Šmigun-Vähi).

2. Vabariigi Valitsuse algatatud töötuskindlustuse seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ja töövõimetoetuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (657 SE) teise lugemise ettevalmistamine

Helmen Kütt tuletas komisjoni liikmetele meelde, et 25.10.2022 istungil teise lugemise ettevalmistamisel esitas komisjon Sotsiaalministeeriumile palve võtta arvesse õiguskantsleri arvamust küsimuses, mis puudutab töövõimetoetuse seadusesse lisanduvat sätet, et välismaal õppimise korral tuleb esitada iga kuu andmeid selle kohta, et inimene jätkuvalt õpib. Sotsiaalkomisjon palus Sotsiaalministeeriumil läbi rääkida töötukassaga ja leida mõistlik lahendus. On heameel tõdeda, et Sotsiaalministeerium on ühe lahenduse leidnud ja seda valmis ka komisjonile tutvustama.

Ethel Bubõri sõnul arutati töötukassaga, kuidas oleks võimalik tagada, et võimalikult mõistlikult oleks täidetud toetuse maksmise tingimused. Kuulates kuidas töötukassa praktikas toimib, leiti, et andmed saab jaotada kaheks, muu hulgas ka õiguskantsleri poolt välja toodud õppimise andmete puhul. Säte on nüüd vastavalt ümber sõnastatud, et töötukassa võib küsida andmeid kord kolme kuu järel. Rõhutades, siiski seda, et kui andmed muutuvad, siis palutakse ja kohustatakse inimest kohe ise uusi andmeid esitama. Toetuse maksmiseks välismaal õppimise korral tuleb esitada neid andmeid kord kvartalis. See osa jäi alles, et kui töötukassa näeb, et teatud andmeid võib veel harvemini vaja olla, siis alati on võimalik töötukassal otsustada, et teatud andmeid ei ole vaja tihemini kui poole aasta tagant esitada. Täna selliseid andmeid ei ole, aga see paindlikkus seadusesse jääb.

Helmen Kütt avaldas, et selline lahendus tundub talle väga hea, kui andmeid peaks 12 korra asemel esitama 4 korda aastas. Kütt suhtles selles osas ka Õiguskantsleri Kantseleiga ja sai kinnituse, et selline muudatus rahuldab ka neid. Samuti ollakse nõus sellega, et kui midagi muutub, siis jääb inimesele teavitamise kohustus. Kütt avaldas tänu ja tunnustust ministriumide ametnikele, kes väga lühikese ajaga leidsid võimaluse komisjoni seisukohtadele põhinevaks ümberkorralduseks, töötukassaga läbirääkimiseks ja komisjonile täiendatud variandina esitamiseks.

Helmen Kütt pani hääletusele komisjoni muudatusettepaneku.

1. Muuta eelnõu § 3 punktis 6 esitatud töövõimetoetuse seaduse § 21¹ punkt 3 ja sõnastada see järgmiselt:

3) esitama välisriigist saadava töötasu, töötuskindlustushüvitise, vanemahüvitise, ajutise töövõimetoetuse hüvitise, tööandja makstava haigushüvitise suuruse andmed töötukassale igal kuul ja andmed välisriigi õppeasutuses õppimise ning töövõimega seotud hüvitise, pensioni või

toetuse suuruse kohta nende muutumisel või kord kolme kuu järel, kui töötukassa ei näe ette pikemat tähtaega vastava teabe esitamiseks.

Sotsiaalkomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensus: Kalle Grünthal, Kert Kingo, Siret Kotka, Helmen Kütt, Ülle Rajasalu, Õne Pillak, Priit Sibul, Marika Tuus-Laul, Viktor Vassiljev, Kristina Šmigun-Vähi).

Helmen Kütt pani hääletusele menetluslikud otsused.

Otsustati:

2.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 09.11.2022 (konsensus: Kalle Grünthal, Kert Kingo, Siret Kotka, Helmen Kütt, Õne Pillak, Ülle Rajasalu, Priit Sibul, Marika Tuus-Laul, Viktor Vassiljev, Kristina Šmigun-Vähi).

2.2. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus: Kalle Grünthal, Kert Kingo, Siret Kotka, Helmen Kütt, Õne Pillak, Ülle Rajasalu, Priit Sibul, Marika Tuus-Laul, Viktor Vassiljev, Kristina Šmigun-Vähi).

2.3. Kui teine lugemine lõpetatakse, teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda ja viia läbi lõpphääletus 16.11.2022 (konsensus: Kalle Grünthal, Kert Kingo, Siret Kotka, Helmen Kütt, Õne Pillak, Ülle Rajasalu, Priit Sibul, Marika Tuus-Laul, Viktor Vassiljev, Kristina Šmigun-Vähi).

3. Info ja muud küsimused

3.1. Tarmo Kruusimäe, Üllar Saaremäe, Raivo Tamme, Heiki Hepneri, Tõnis Möldri, Marko Šorini, Mihhail Stalnuhhini, Marek Jürgensoni algatatud tubakaseaduse muutmise seaduse eelnõu (654 SE I)

Helmen Kütt andis komisjoni liikmetele teada, et kuigi komisjon tegi ettepaneku esimese lugemise läbiviimiseks 8.11.2022, siis juba istungil mainis algatajate esindaja Tarmo Kruusimäe, et sellel kuupäeval võib ta olla välislähetuses. Kuna välislähetuse toimumine leidis kinnitust, siis algatajad avaldasid soovi lükata eelnõu esimese lugemise kuupäeva edasi ja viia see läbi 15.11.2022. Kõik algatajad edastasid oma nõusoleku edasilükkamise kohta komisjoni esimehele.

Otsustati:

3.1. Tuginedes algatajate nõusolekule ja soovile, muuta eelnõu esimese lugemise kuupäeva ja teha ettepanek esimese lugemise läbiviimiseks 15.11.2022 (konsensus: Kalle Grünthal, Kert Kingo, Siret Kotka, Helmen Kütt, Õne Pillak, Ülle Rajasalu, Priit Sibul, Marika Tuus-Laul, Viktor Vassiljev, Kristina Šmigun-Vähi).

3.2. Keskerakonna fraktsiooni algatatud Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (664 SE I)

Helmen Kütt andis komisjoni liikmetele teada, et kuigi komisjon tegi ettepaneku, et Eesti keskerakonna fraktsiooni algatatud Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (664 SE) esimene lugemine toimuks järgmise töönädala teisipäeval, 8.11.2022, toimub eelnõu esimene lugemine algatajate ja komisjoni ettekandja teadmisel ja nõusolekul neljapäeval, 10.11.2022.

3.3. Biotsiidiseaduse eelnõu

Helmen Kütt informeeris komisjoni liikmeid, et Riigikogu juhatus määras biotsiidiseaduse eelnõu juhtivkomisjoniks keskkonnakomisjoni, kuid palus neil kaasata ka õiguskomisjoni ning sotsiaalkomisjoni. Sotsiaalkomisjoni puudutab narkootiliste ja psühhotroopsete ainete seaduse muutmine. Sätete sisuks on kanepi kasvatamisele kohaldatavate nõuete

ajakohastamine ning uute psühhoaktiivsete ainete varajase hoiatuse infosüsteemi tegevuse lõpetamine, mille osas komisjon otsustas korraldada kuulamise.

(allkirjastatud digitaalselt)
Helmen Kütt
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Riin Lindpere
protokollija